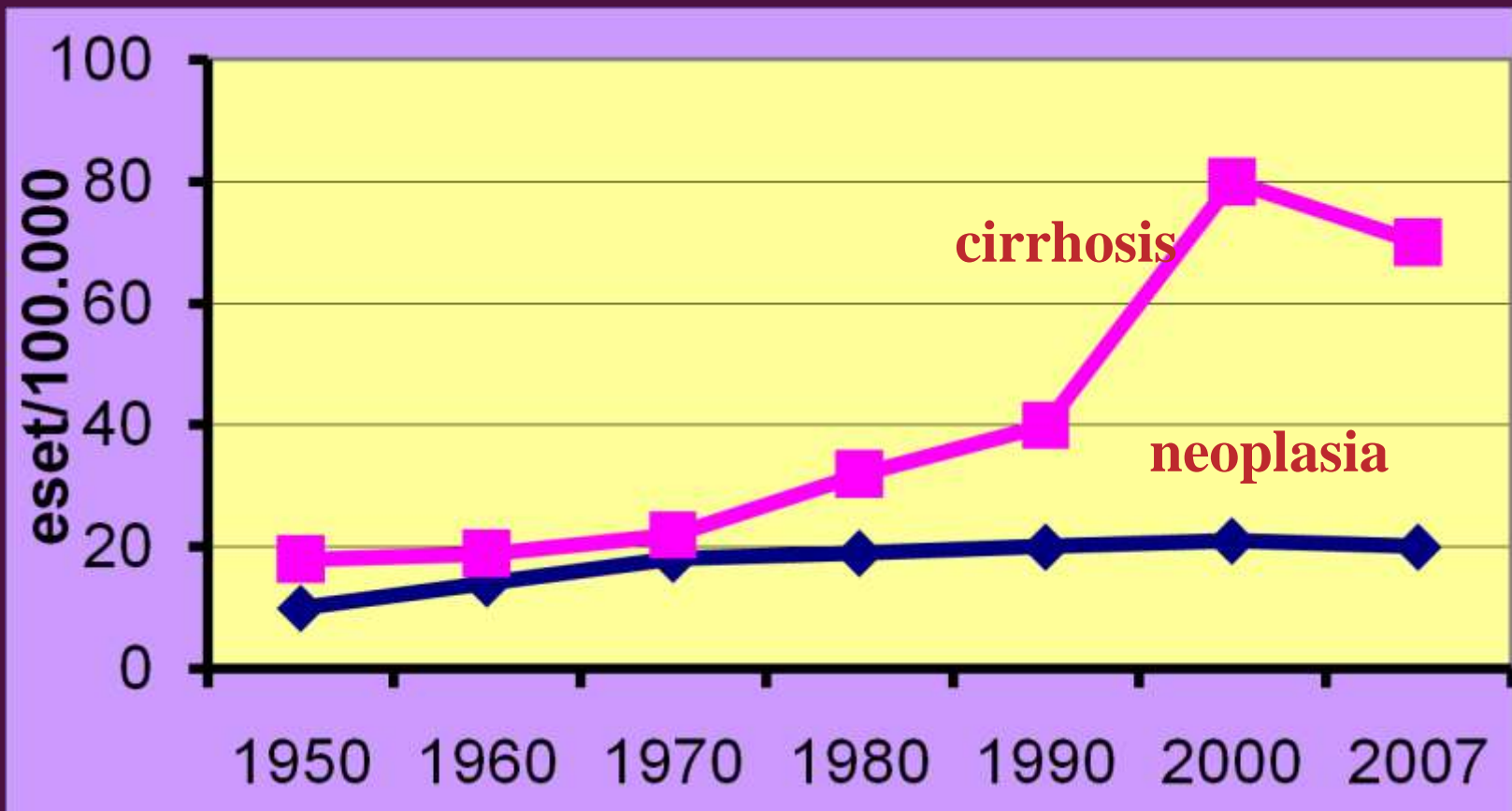

Krónikus májbetegségek

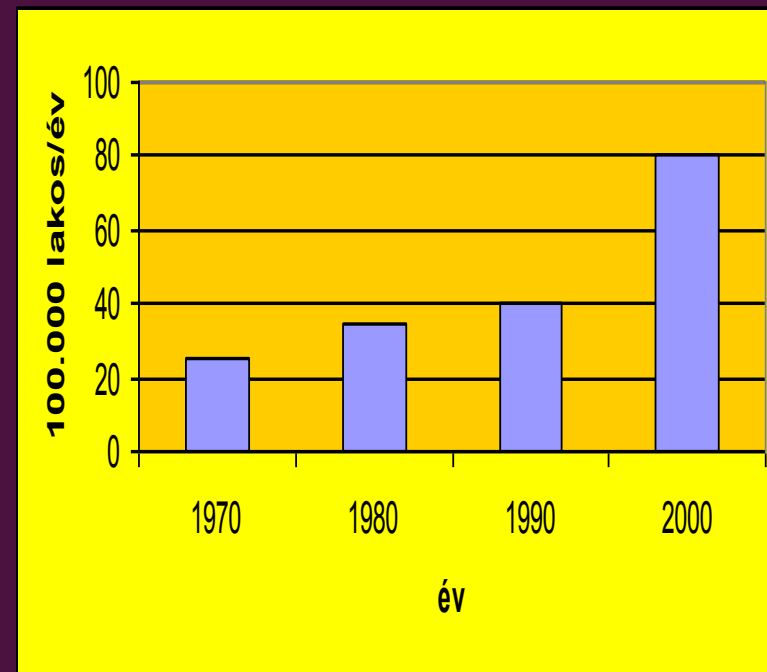
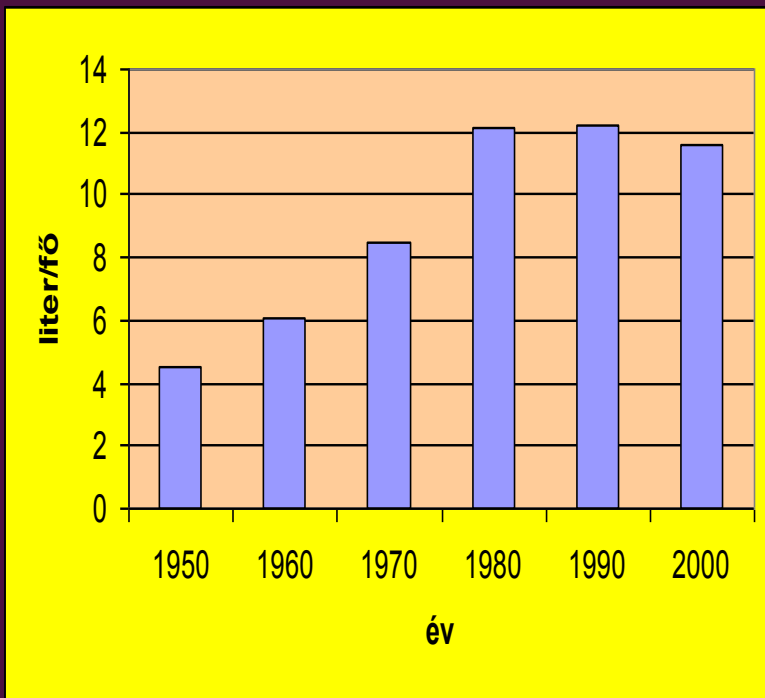
Lengyel Gabriella

Semmelweis Egyetem, ÁOK, II. sz. Belgyógyászati Klinika

Májcirrhosis, valamint máj és epeúti rákos halálozás alakulása Magyarországon

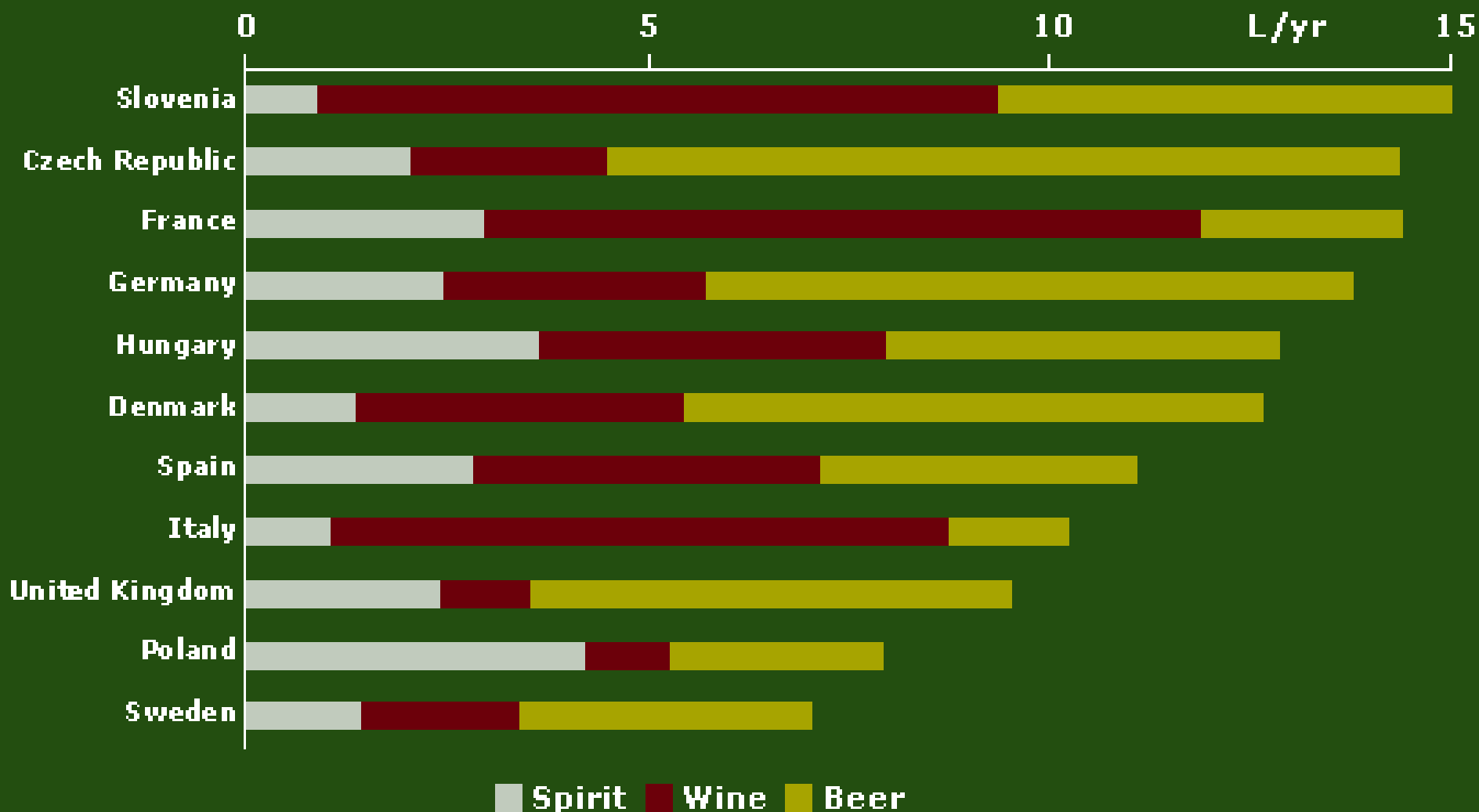
Alkoholfogyasztás és májcirrhosisos halálozás Magyarországon

Alkoholfogyasztás

Cirrhosisos halálozás

Recorded per capita alcohol consumption among adults in selected European Union and access countries, by type of beverage (1996)

Alkoholbetegség problémája Magyarországon

Statisztikai adatok

Jelinek-formula szerint becsült alkoholbetegek

1 051 000 fő

✓ 778 000 férfi

✓ 273 000 nő

Alkoholos májbetegség diagnózissal rendelkezők

130 700 fő

✓ 92 150 férfi

✓ 38 550 nő

Nyilvántartott alkoholbetegek

54 700 fő

✓ 40 700 férfi

✓ 14 000 nő

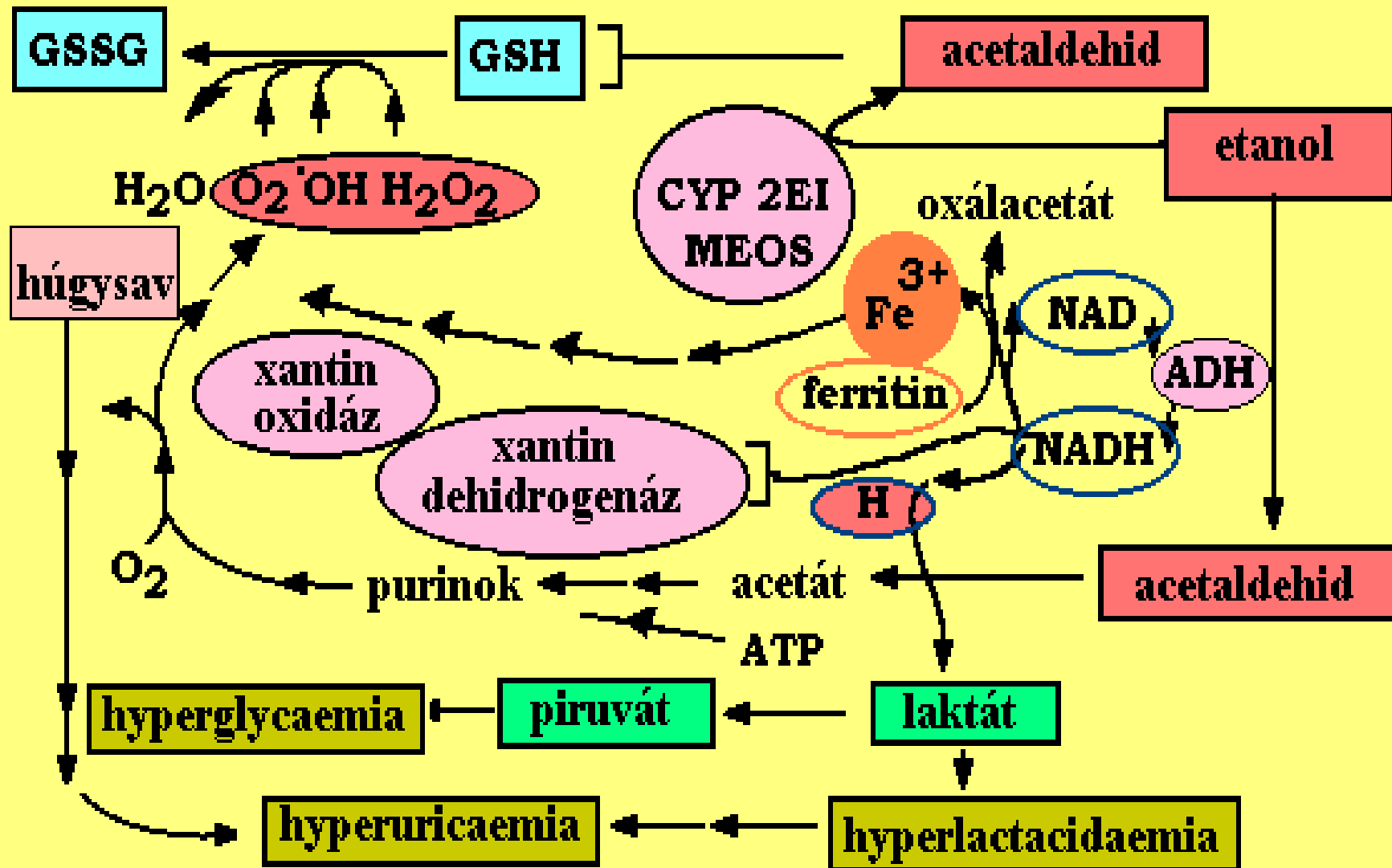
Alkoholos májbetegség miatt elhaltak

7300 fő/év

✓ 5400 férfi

✓ 1900 nő

Az etanol oxidációja a hepatocytákban

Az alkoholos májbetegség stádiumai

alkohol fogyasztás

akut intoxikáció

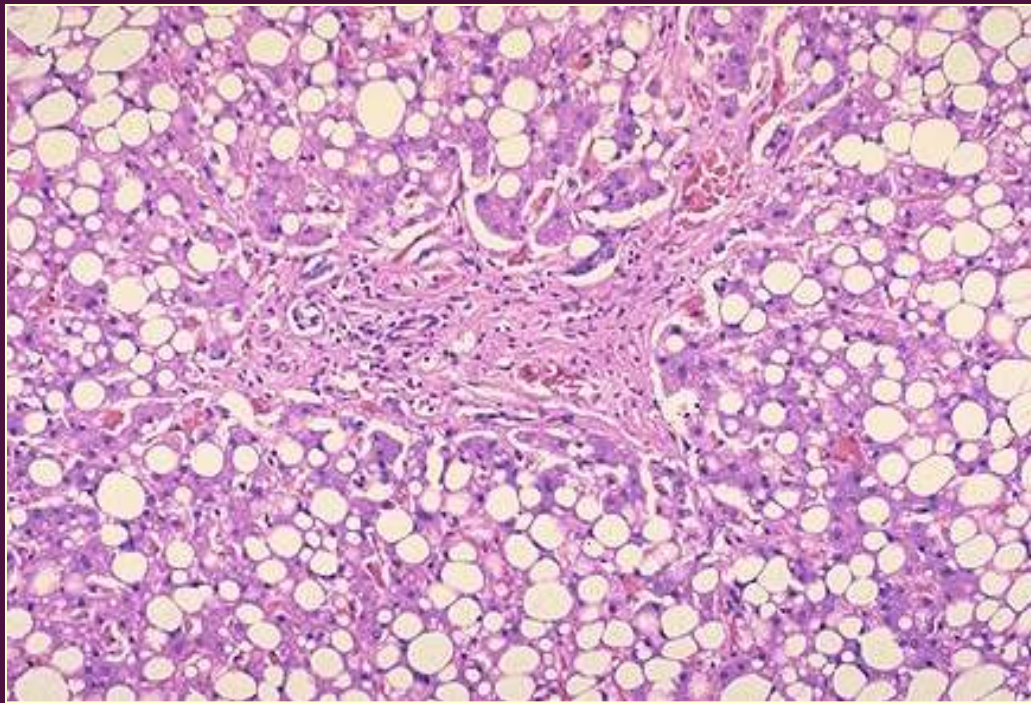

**reverzibilis krónikus intoxikáció:
zsírmáj, alkoholos hepatitis**

**irreverzibilis krónikus intoxikáció
cirrhosis**

Alkoholos steatohepatitis

Az alkoholfogyasztás kritikus mennyisége

Férfiak : 40-60 g/nap

Nők : 20-30 g/nap

Krónikus vírushepatitisek

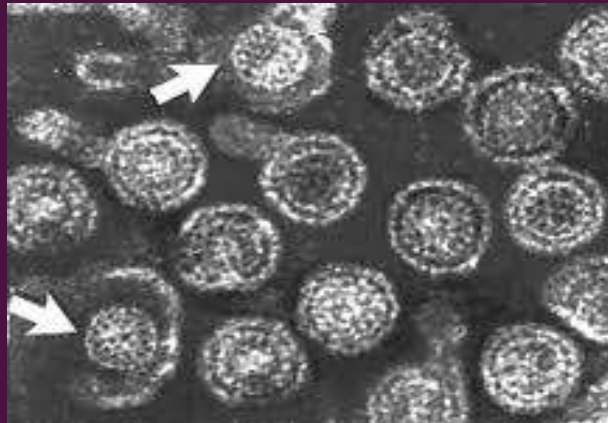
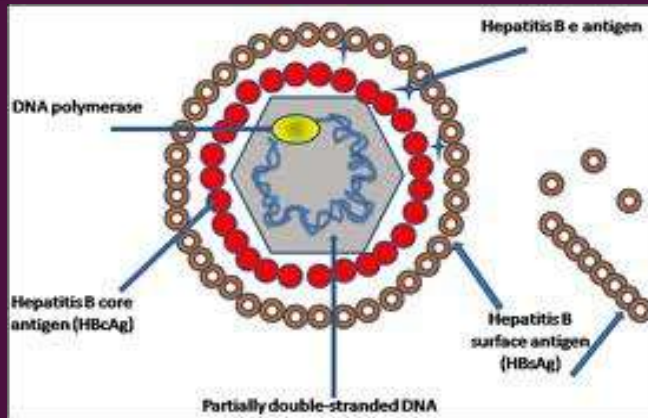
Hepatotrop vírusok (HBV, HCV, HDV) okozta
gyulladásos májbetegségek,

6 hónapnál tovább tartanak,

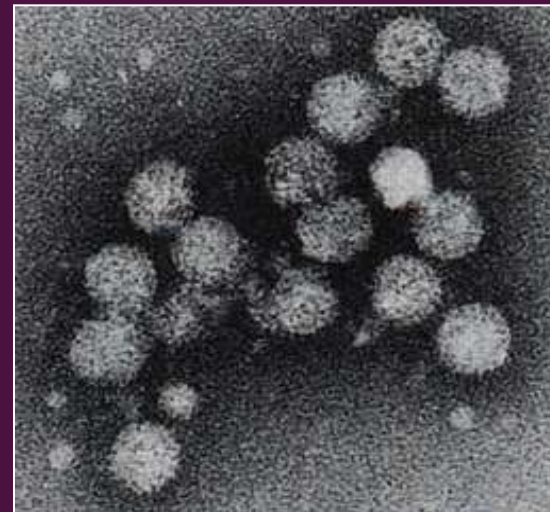
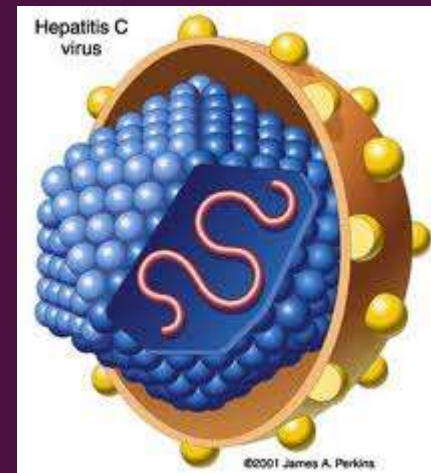
Cirrhosishoz, hepatocelluláris carcinomához
vezethetnek.

A világon több mint félmilliárd a
krónikus vírushepatitises fertőzöttek száma.

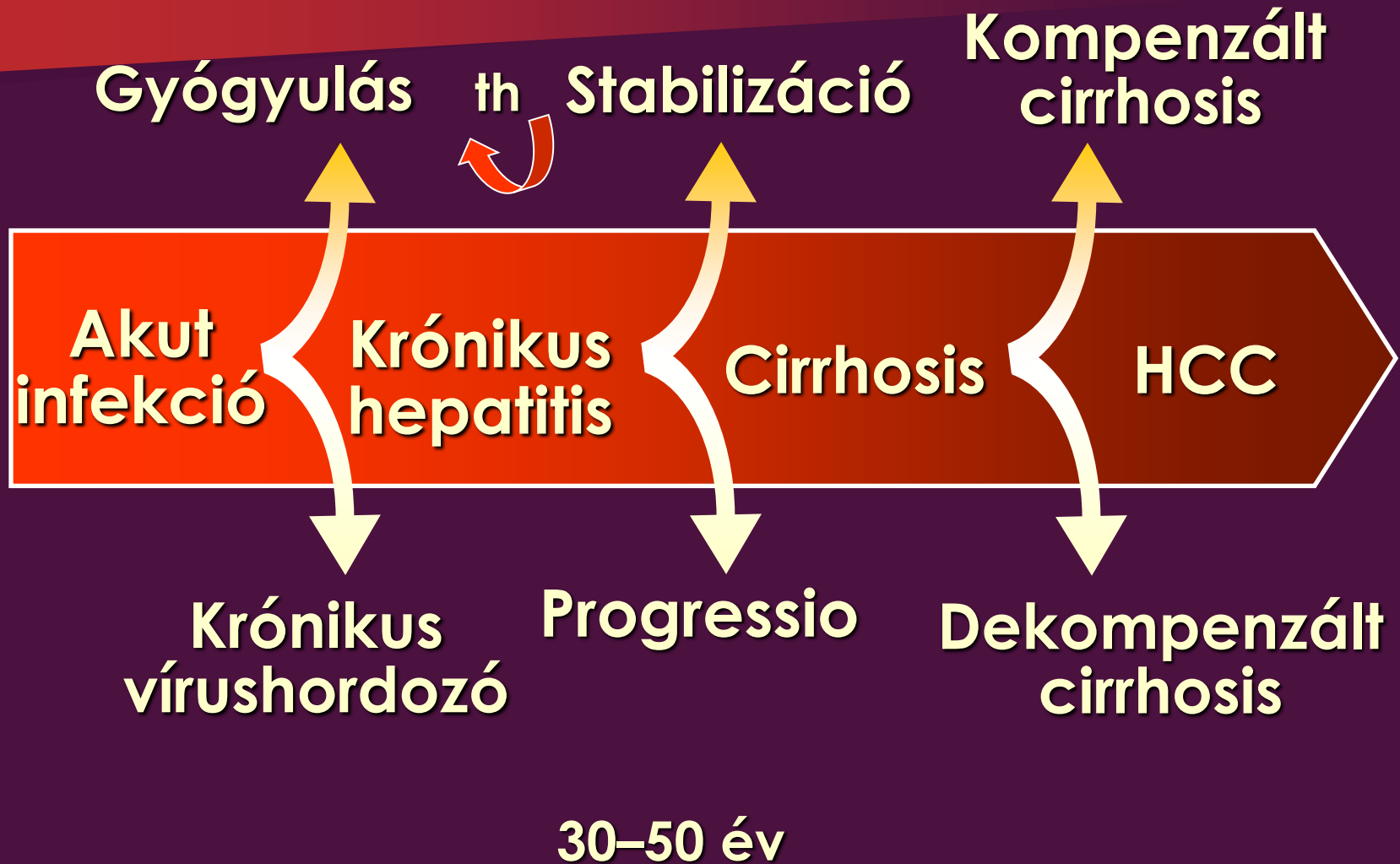
HBV

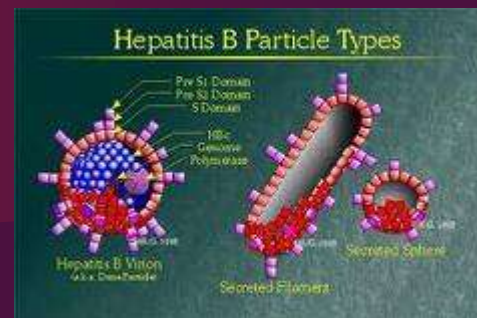
HCV

A krónikus vírushepatitisek lefolyása

HBV hepatitis

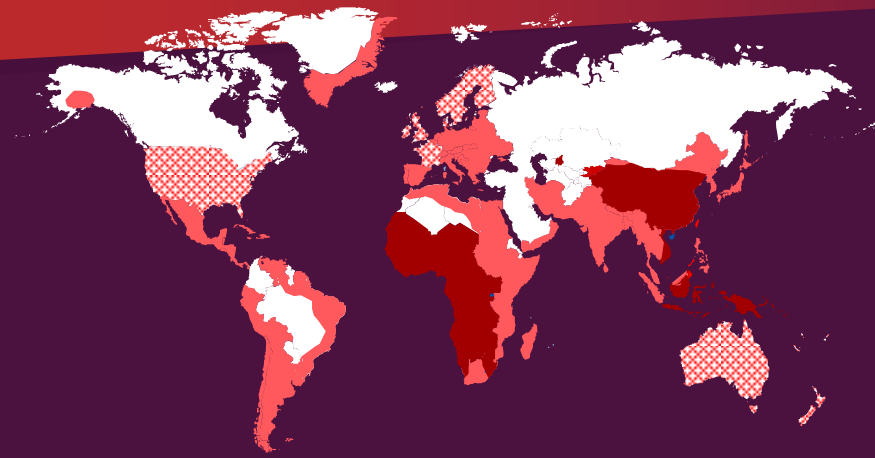

~ 2 milliárd a HBV infekción átesettek,
~ 370 - 400 millió a HBV hordozók száma.
(Magyarországon 0.5% a HBV prevalencia).

Évente 0.5-1.0 millióra tehető a HBV-okozta
cirrhosis, vagy carcinomával
(HCC) kapcsolatos halálozás a világon.

**A HCC relatív kockázata 50-100-szoros
HBV- pozitív egyéneknél!**

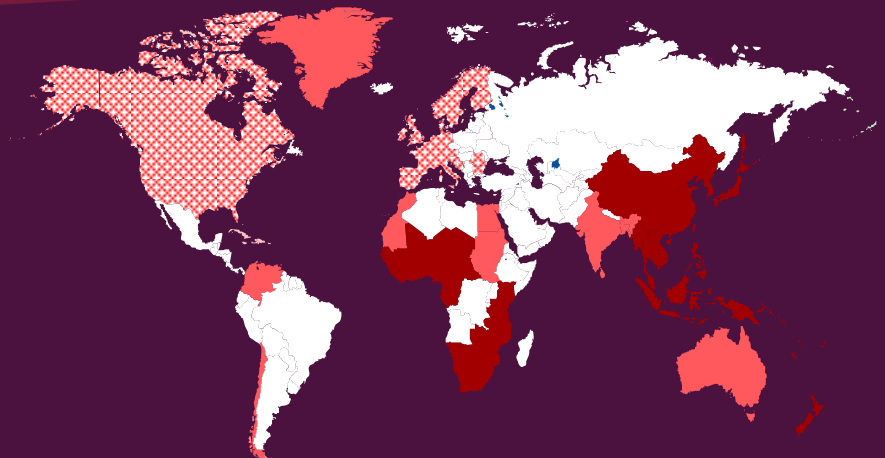
Prevalence of HBV and Incidence of Hepatocellular Carcinoma (HCC)

World prevalence of HBV carriers

HBsAg carriers – prevalence

- <2%
- 2–7%
- >8%
- Poorly documented

Annual incidence of primary HCC

Cases/100,000 population

- 1–3
- 3–10
- 10–150
- Poorly documented

Hepatitis C vírus infekció: globális probléma

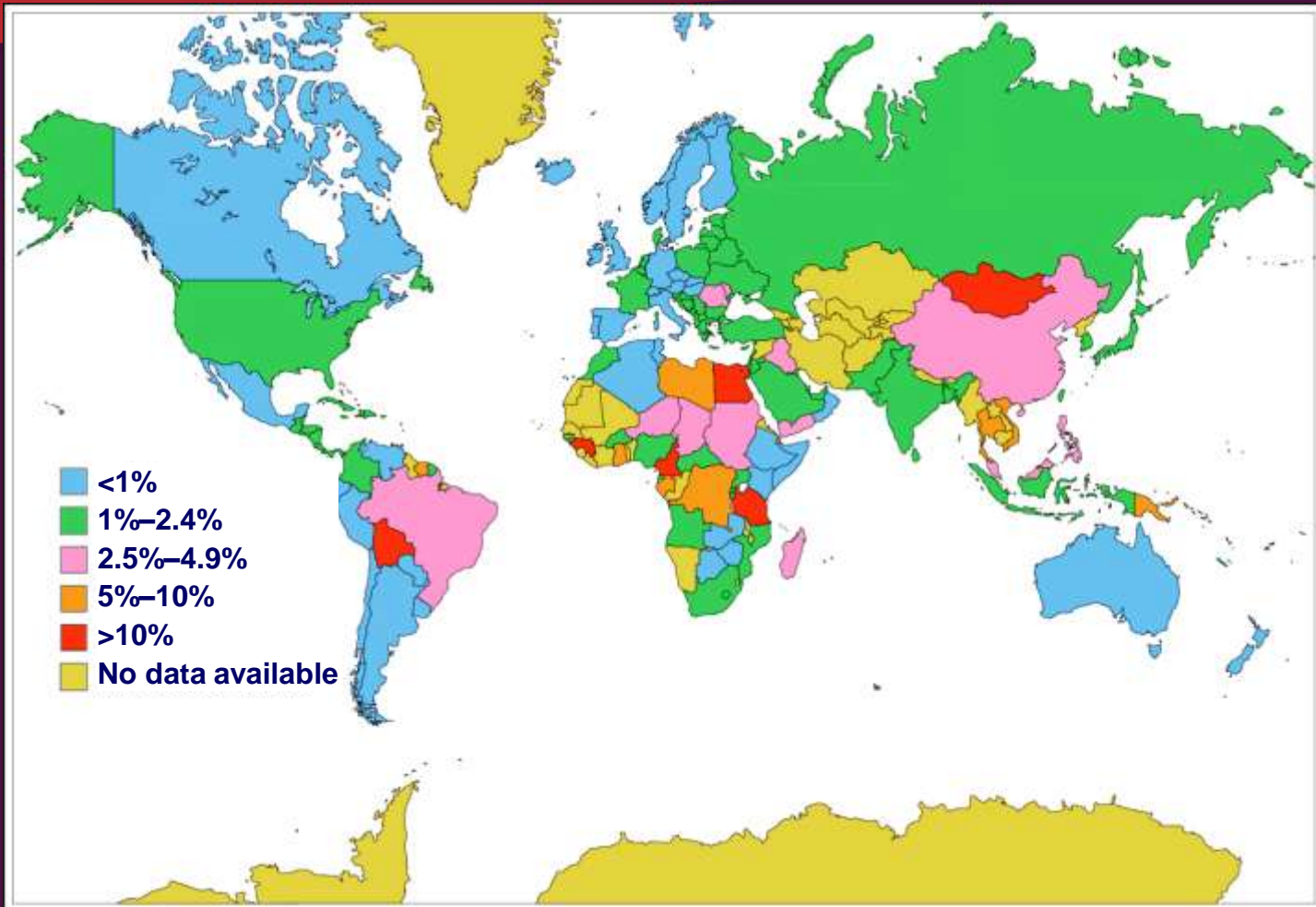
170 millió fertőzött világszerte,
kb 4 millió új eset évente,
az esetek 70-80%-a krónikussá válik.

Centers for Disease Control and Prevention.

Available at: <http://www.cdc.gov/ncidod/diseases/hepatitis/c/fact.htm>. Accessed September 7, 2006.

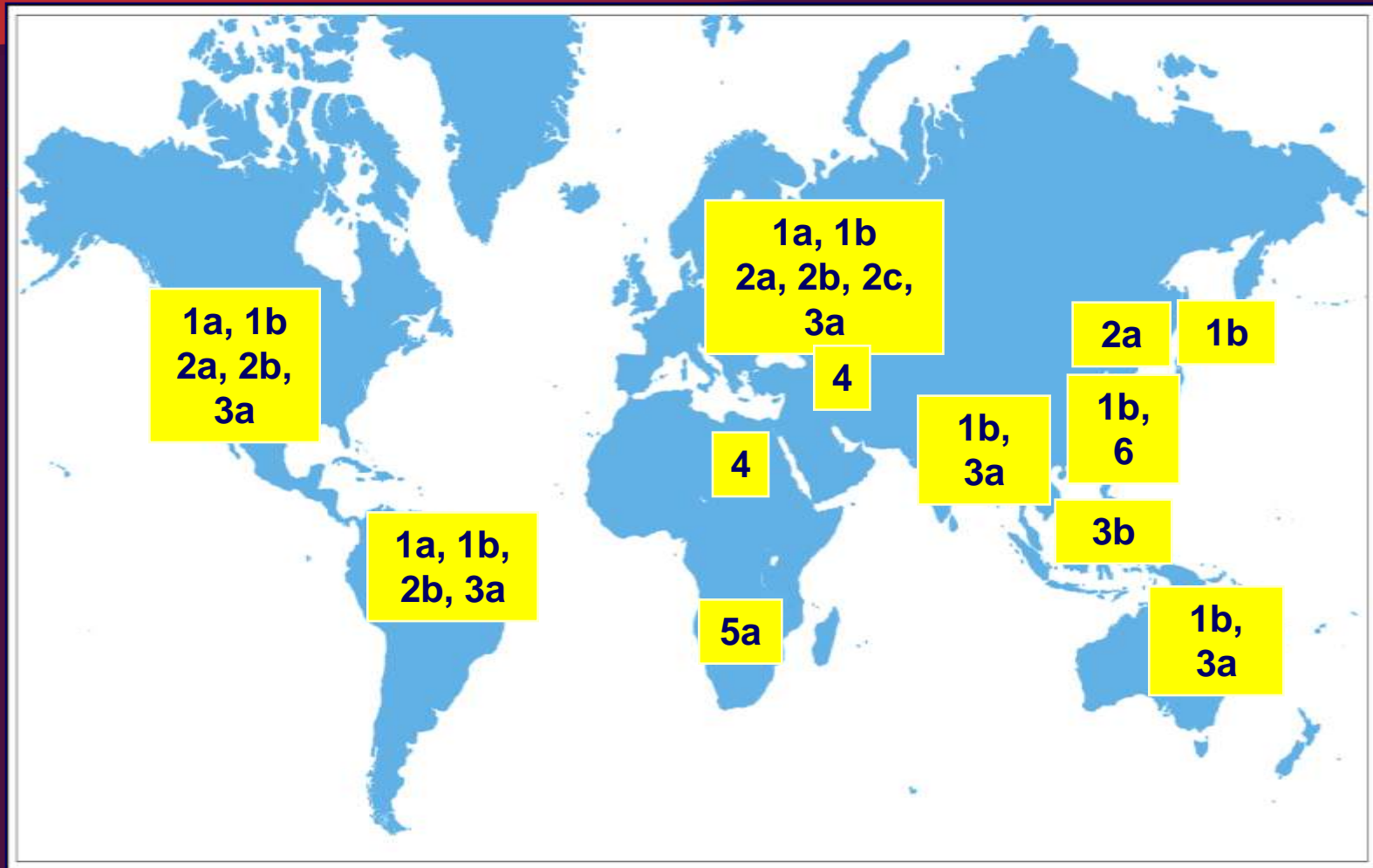

HCV Infection: Worldwide Prevalence

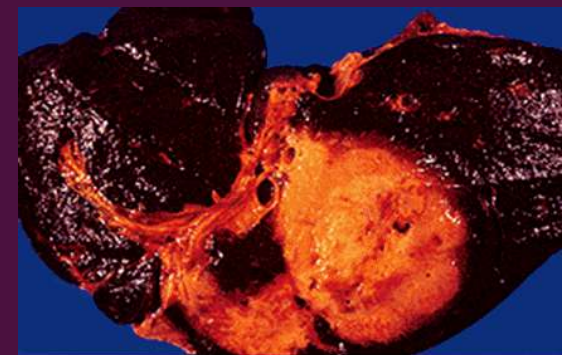
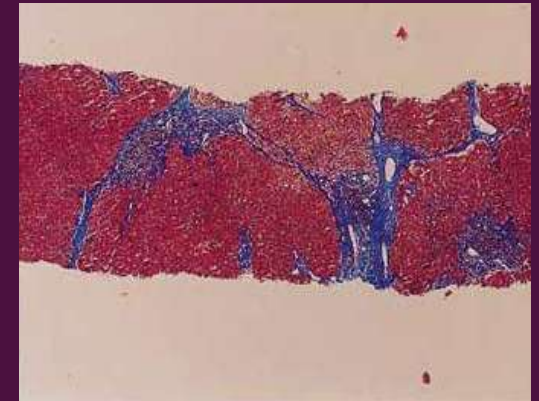
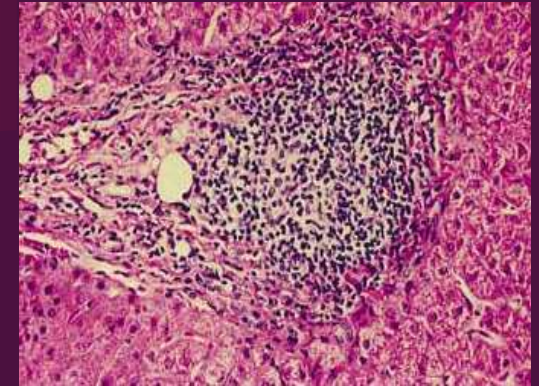
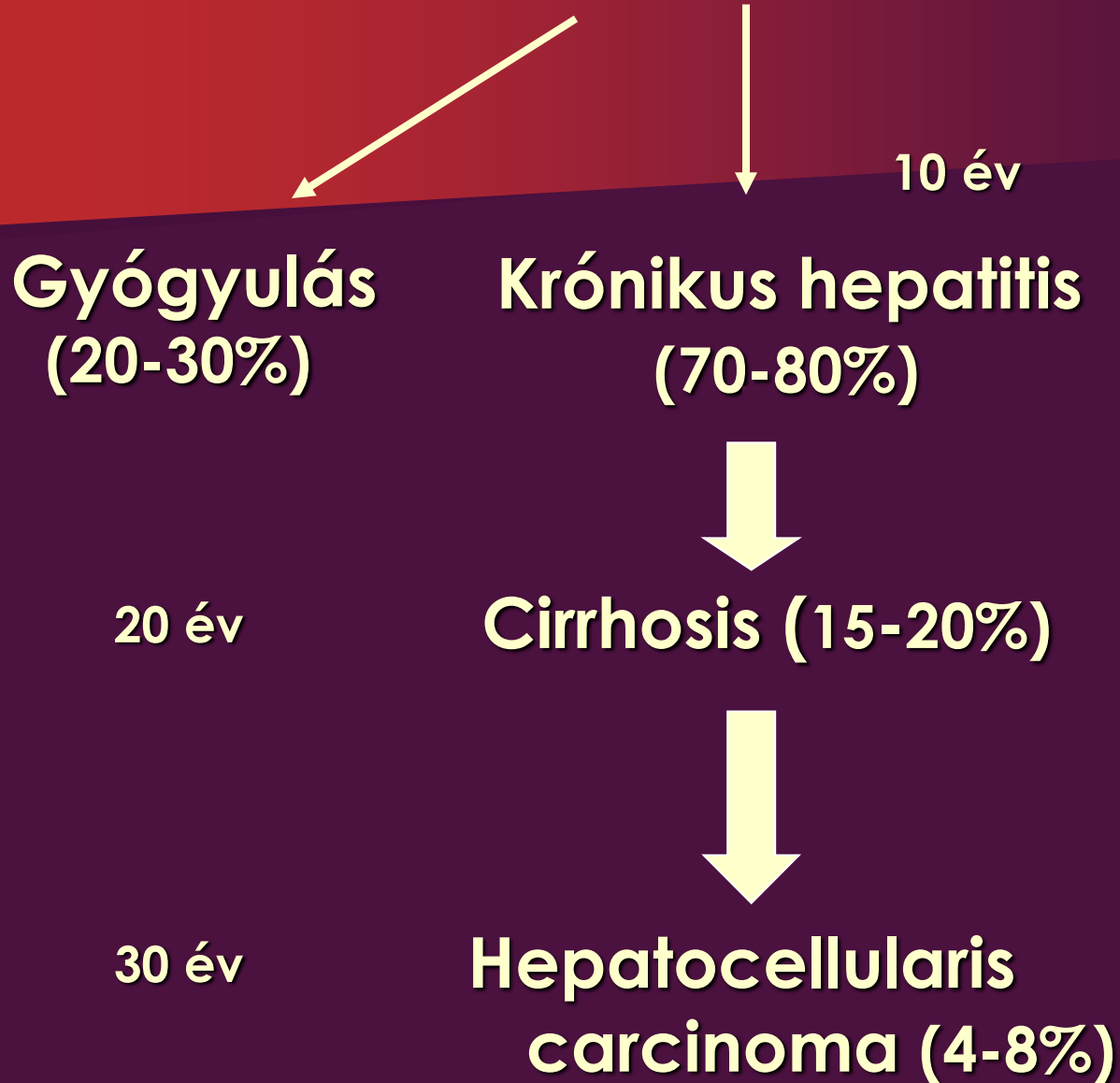

HCV Infection: Worldwide Genotype Distribution

HCV hepatitis

HCV Infection: Extrahepatic Manifestations

Haematological

- Mixed cryoglobulinemia
- Aplastic anaemia
- Immun thrombocytopenia
- Non-Hodgkin's β -cell lymphoma

Dermatological

- Porphyria cutanea tarda
- Lichen planus
- Prurigo
- Cutaneous necrotising vasculitis

Renal

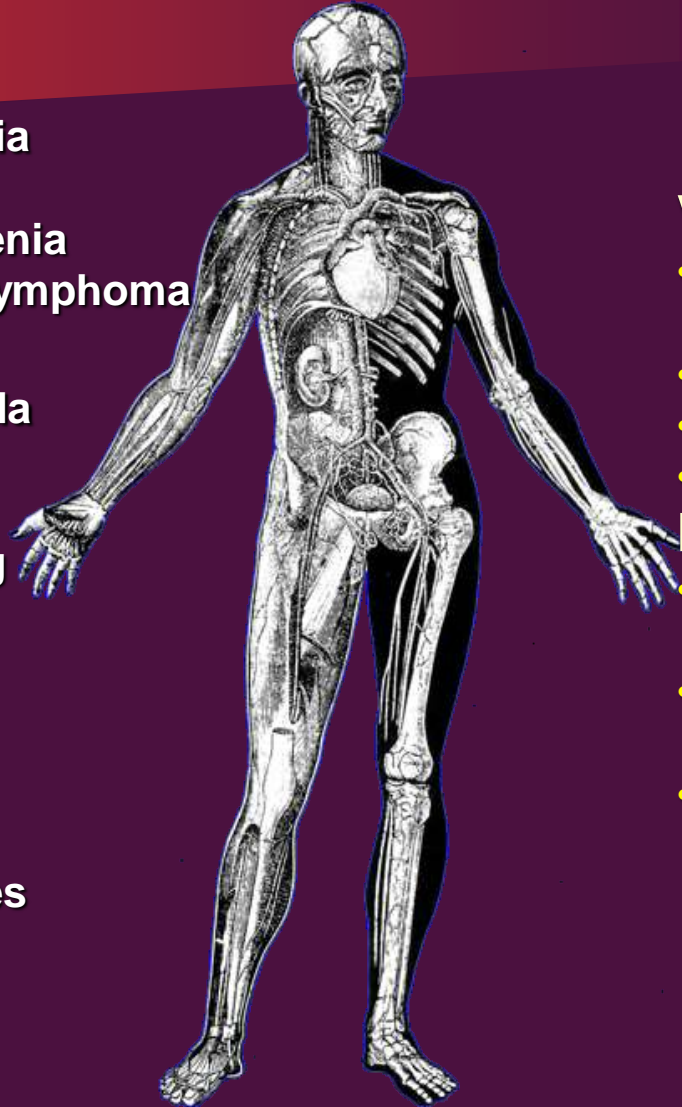
- Glomerulonephritis
- Nephrotic syndrome

Endocrine

- Anti-thyroid antibodies
- IR, Diabetes mellitus

Salivary

- Sialadenitis
- Sicca syndrome

Ocular

- Corneal ulcer
- Uveitis

Vascular

- Necrotising vasculitis
- Polyarteritis nodosa
- Pulmonary fibrosis
- Raynaud's syndrome

Neuromuscular

- Weakness/fibromyalgia
- Peripheral, Central neuropathy
- Arthritis/arthralgia

Autoimmune

Phenomena

- CREST syndrome
- Granuloma
- Autoantibodies

Obesitas

Az **USA**-ban: 65 % túlsúlyos ($\text{BMI} > 25 \text{ kg/m}^2$)
vagy elhízott ($\text{BMI} > 30 \text{ kg/m}^2$)

Magyarországon: 60 % túlsúlyos ($\text{BMI} > 25 \text{ kg/m}^2$)
vagy elhízott ($\text{BMI} > 30 \text{ kg/m}^2$)

Kialakulása:

Genetikai tényezők: 40 – 70 %

Környezeti tényezők: 30 – 60 %

(csökkent energialeadás - túlzott energiabebitel)

Steatosis

Előfordulás:

Nyugati országok populációjának 20-30%-a

– 2-3%-ban steatohepatitissel együtt

69-100% elhízott (BMI > 30 kg/m²)

34-75% szenved 2-es típusú diabetes mellitusban

20-81% hyperlipidaemiás

HCV fertőzöttek 40-86%-a

Etiológia:

Alkoholos /AFLD/

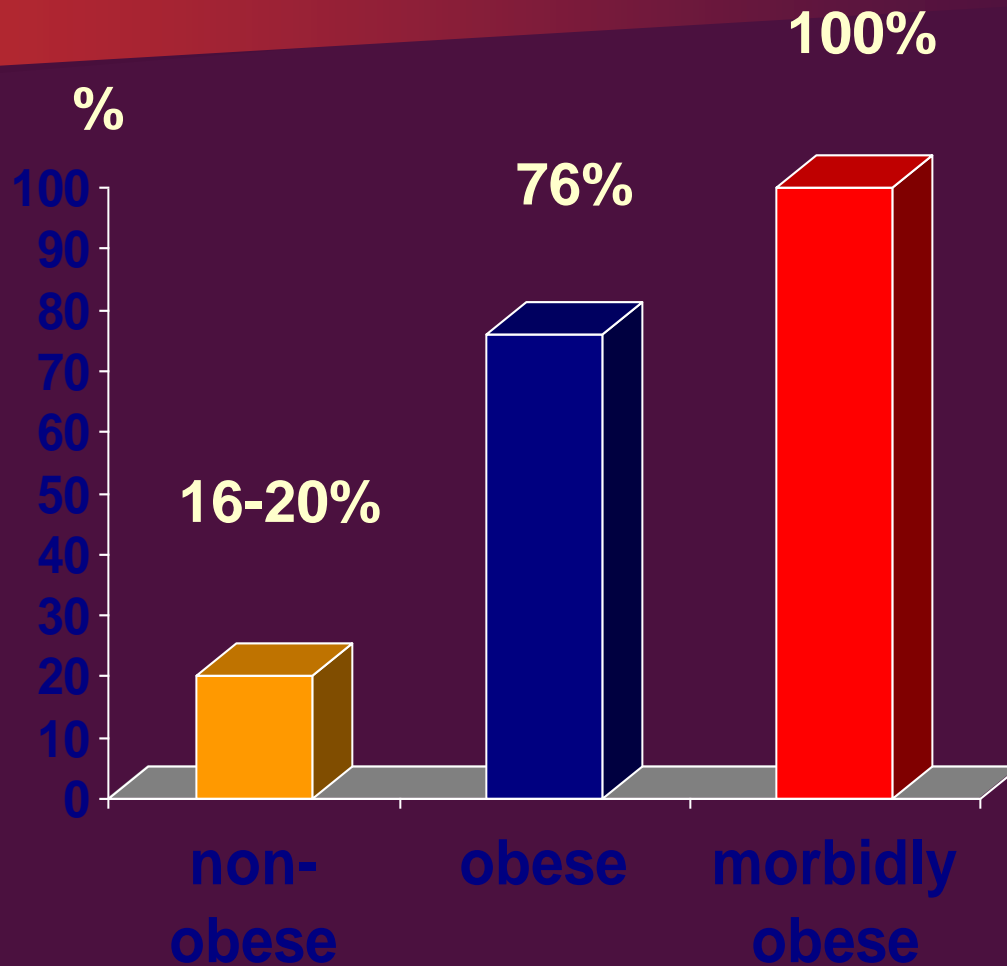
Metabolikus /NAFLD/

Másodlagos steatosis: táplálkozási zavarok, vegyszerek, gyógyszerek, hasi sebészeti beavatkozások, krónikus gyulladáshoz vezető bélbetegségek, veleszületett anyagcserebetegségek

HCV-indukált

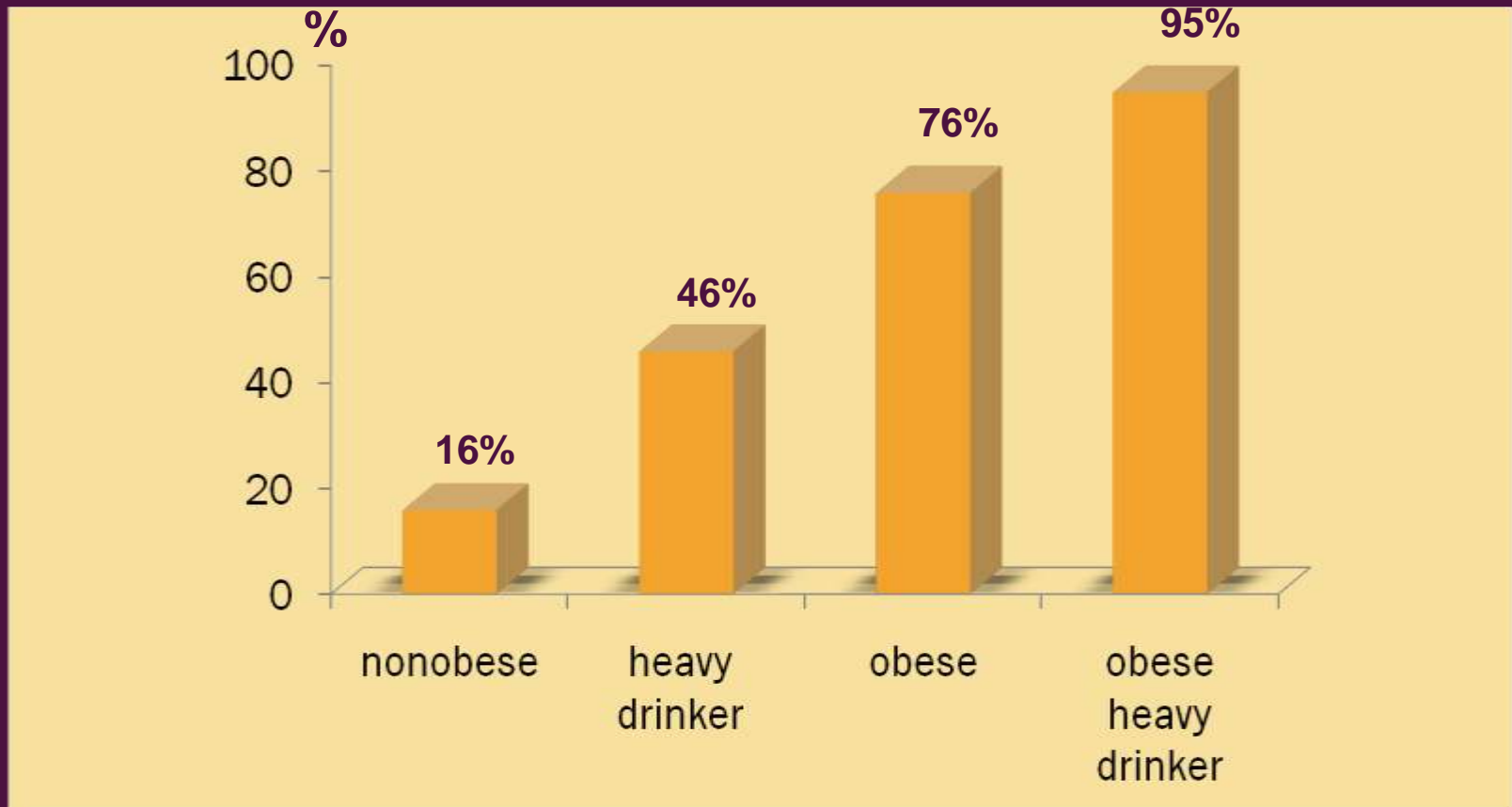

Prevalence of NAFLD

Prevalence of Hepatic Steatosis by Ultrasound

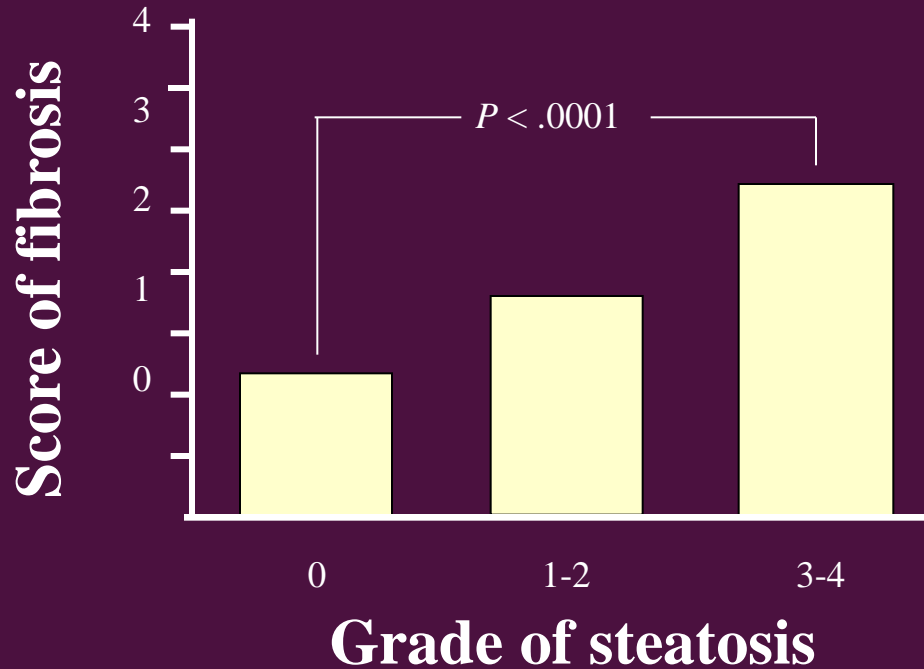
Dienysos study, 257 adults

Bellentani S. et al. : Ann Intern Med, 2000,132, 112.

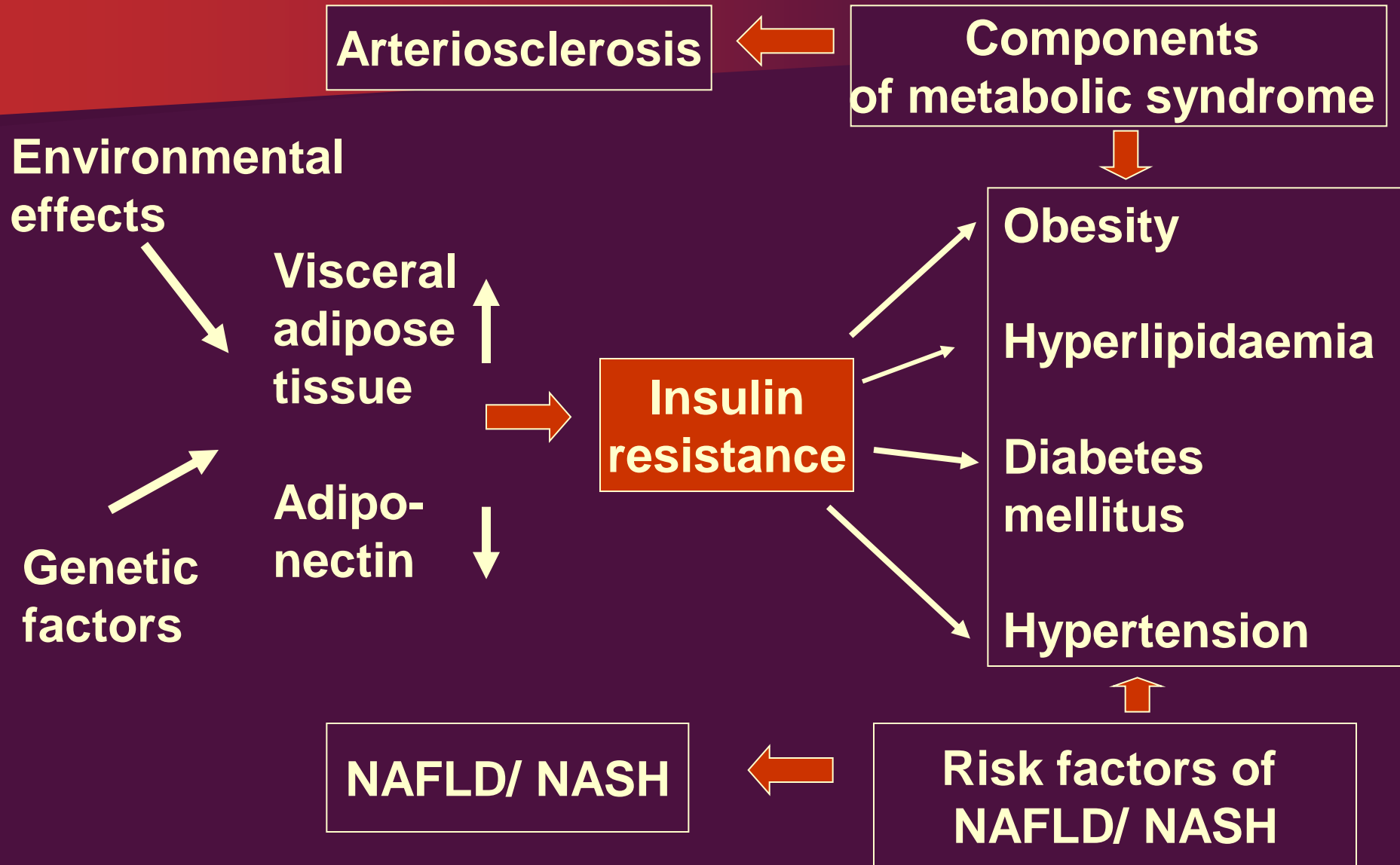
Bellentani S. et al. : J Hepatol, 2001, 35, 531.

The association of fatty liver and fibrosis

Connection between metabolic syndrome and non-alcoholic steatohepatitis

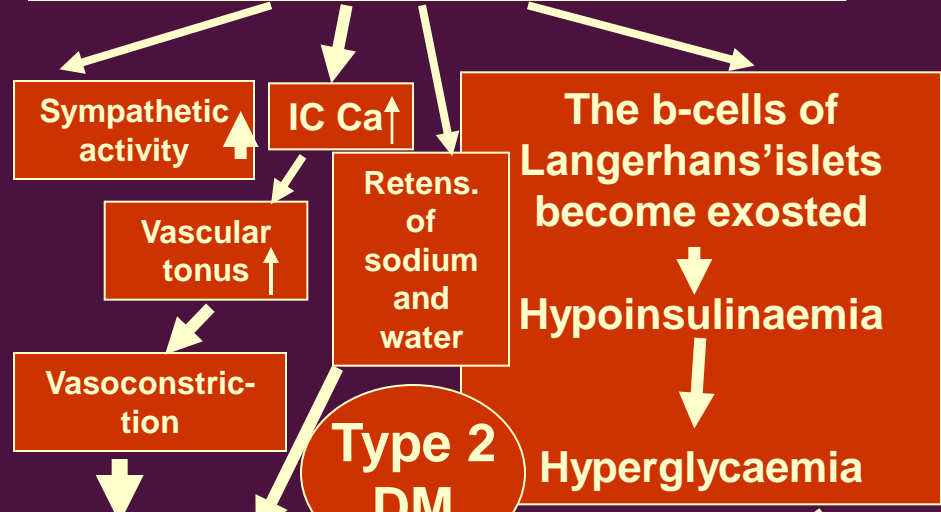
Insulin Resistance

1. Fatty acid uptake by the hepatocytes ↑
2. hepatocytes
3. β -oxidation of the fatty acids taken up by the hepatocytes ↑
4. Lipolysis in the peripheral tissue ↑
5. Insufficiency of the lipoprotein lipase. Decreased uptake of lipoproteins by the tissues ↓

Accumulation of TG in the hepatocytes + oxidative stress

NAFLD/ NASH

Compensatory hyperinsulinaemia

Hypertension

Components of metabolic syndrome

Glycation end products
Oxidative stress
Endothelial cell dysfunction

Ultrahang vizsgálat

Egészséges máj

Zsírmáj

Autoimmun májbetegségek

Autoimmun hepatitis

Primer biliaris cirrhosis

Primer sclerotizáló cholangitis

"Overlap szindrómák"

Autoimmun hepatitis (AIH)

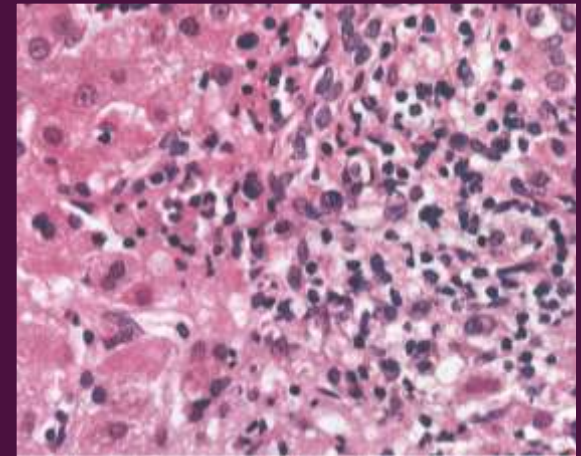
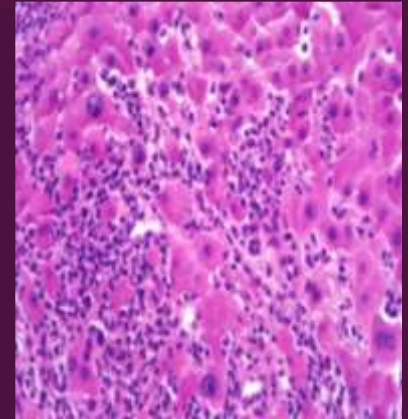
ismeretlen aetiológia, női dominancia (3:1)

periportalis lympho-plasmasejtes infiltratio,
necro-inflammatio, ami cirrhosisba progrediál
szerum transaminase (GOT) emelkedés

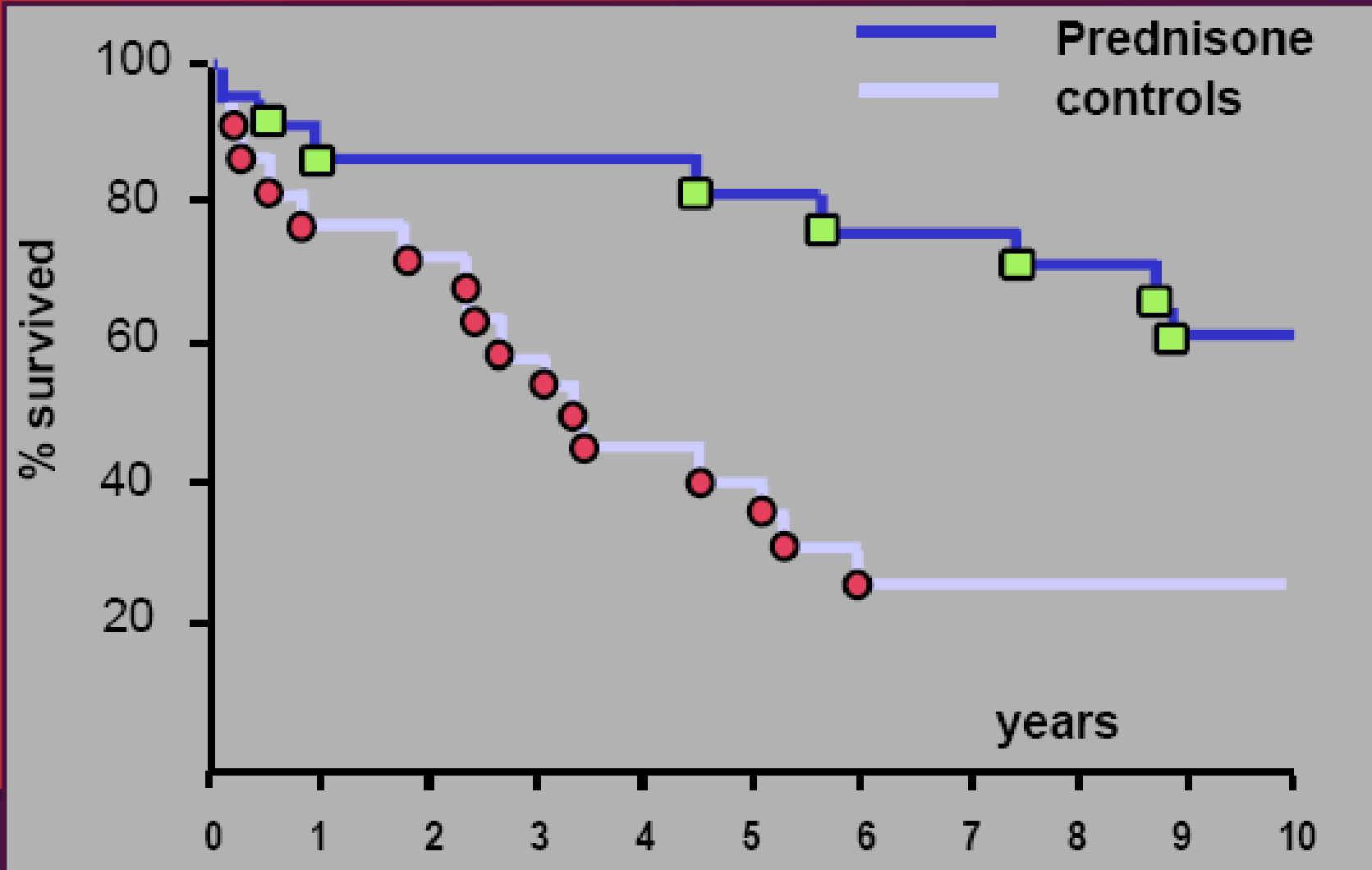
hypergammaglobulinaemia (> 20 g/l)

autoantitestek (ANA, SMA, LKM1, SLA)

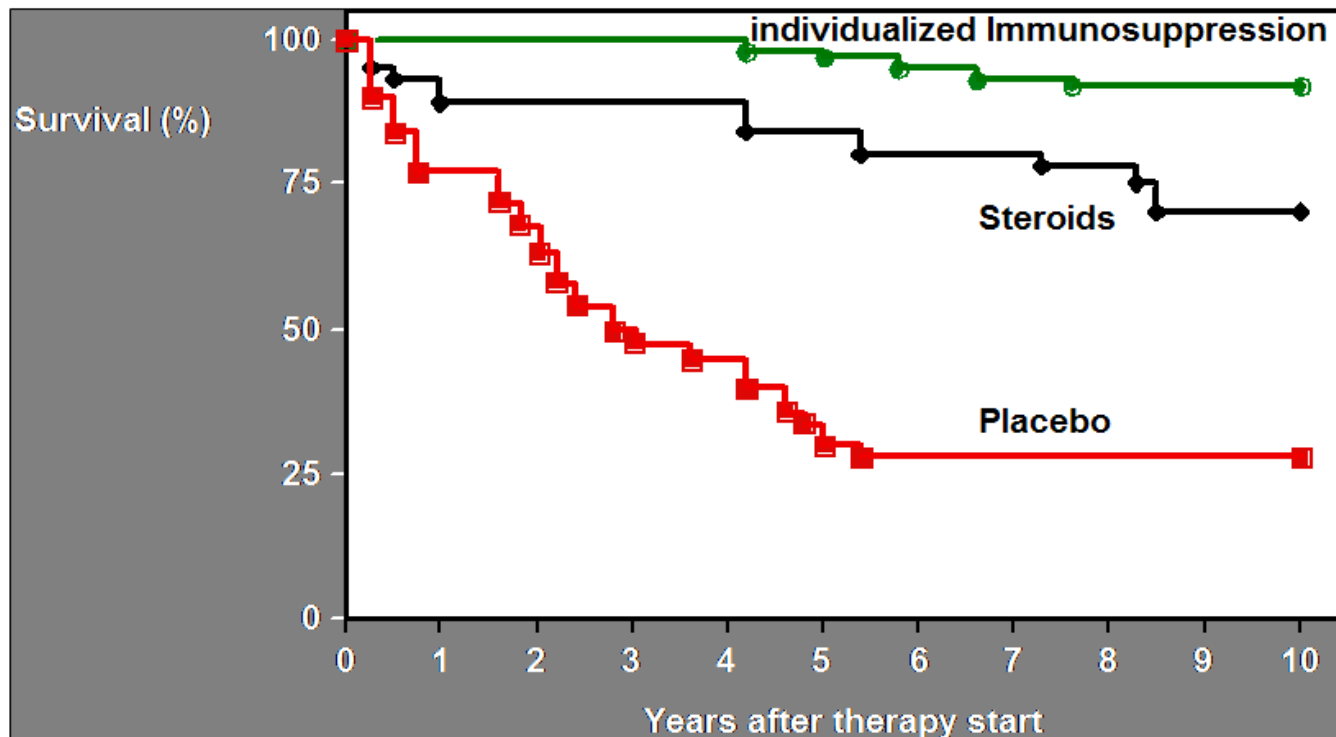
genetikai predispositio (HLA B8, DR3, DR4)

Effect of corticosteroid on survival in AIH

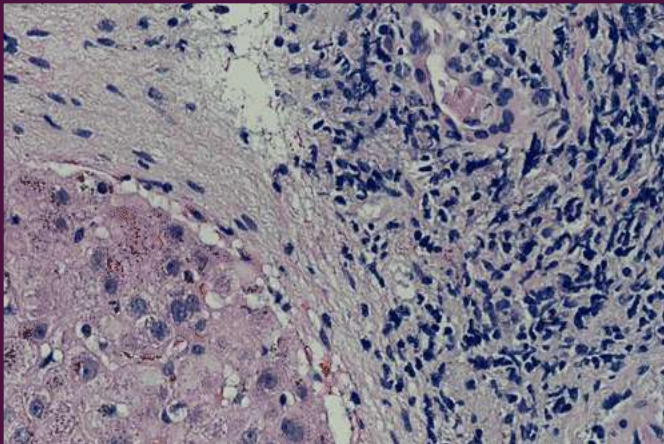
Autoimmune Hepatitis: normal life expectancy with individualised therapy

Primer biliaris cirrhosis (PBC)

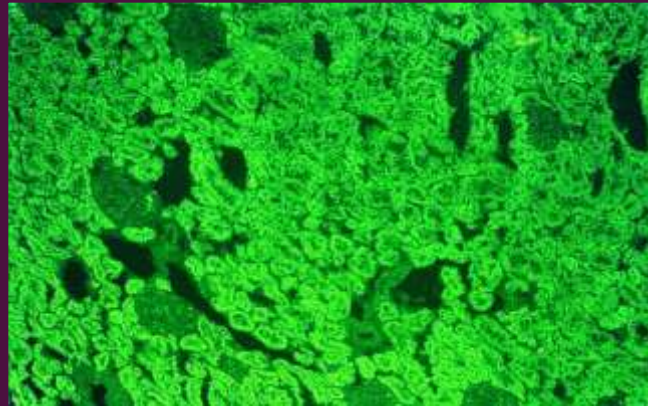
Dominálónan menopausa körüli nőkben előforduló, intrahepatikus cholestasissal, az epeutak destrukciójával járó májbetegség.

PBC

Sokáig tünetszegény !
Cholestasis (ALP, GGT, hypercholesterinaemia),
Átjárható epeutak (normális ERCP, MRCP),
AMA-pozitivitás, (PDC-E2 at).

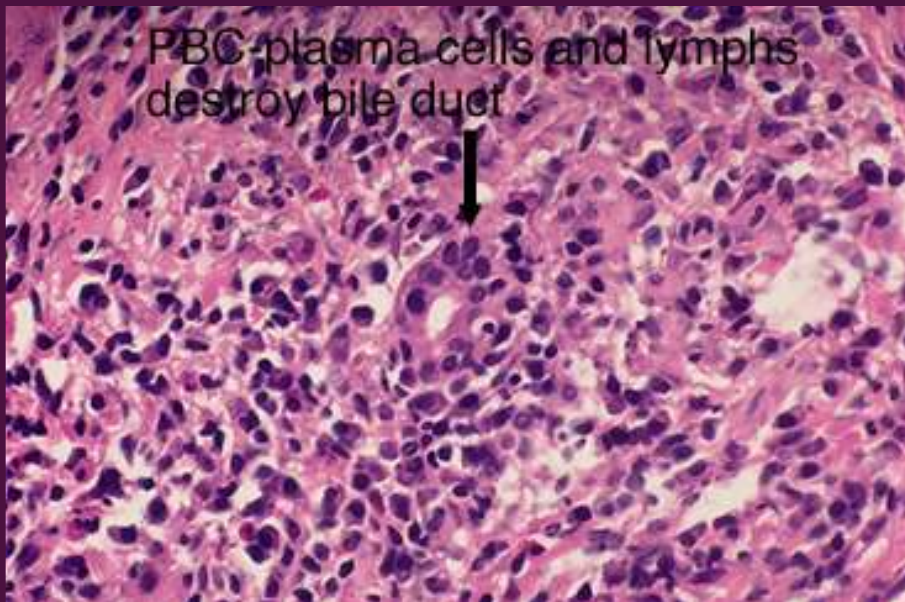
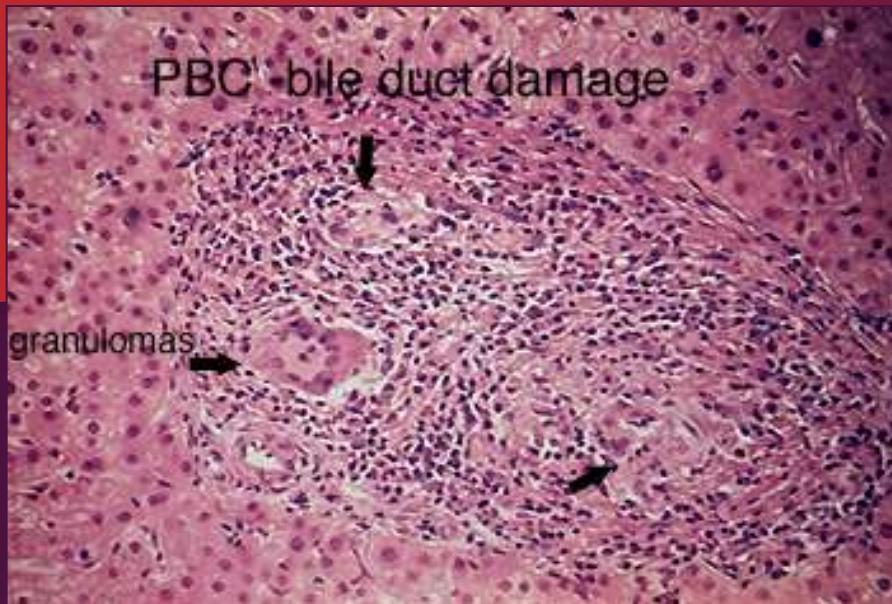

(I-IV. stádium)

Xanthelasma és xantomák PBC-ben

**Mononuclearis
sejt infiltratio
epeutak körül**

Epeút laesio

**Portalis tractus
granuloma**

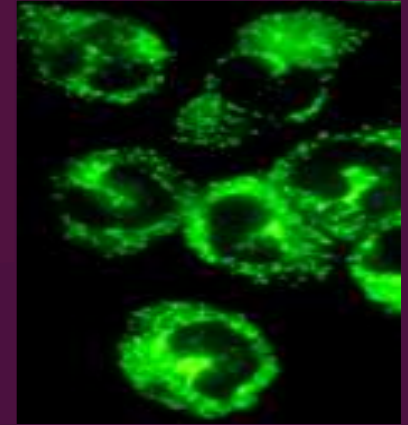
PSC

**Gyakran (70%) fiatal (25-45 éves) férfiak betegsége
colitis ulcerosával társul az esetek 70%-ában**

sokáig tünetmentes lehet	(30%)
pruritus, fogyás, májtáji fájdalom	(70%)
icterus, lázas állapotok	(50%)
epekőbetegség	(30%)

PSC diagnózis

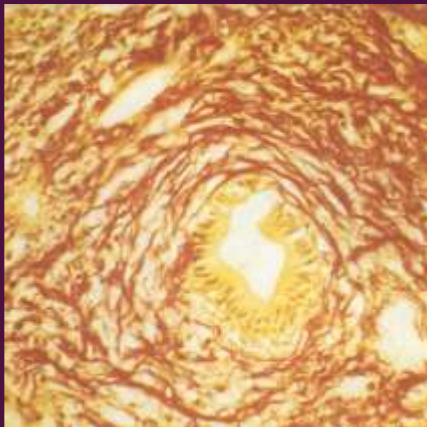
cholestasis: szérum ALP, GGT ↑

tipusos ERCP / MRCP elváltozás

hisztológia („small bile duct PSC” esetén!)

autoantitestek, (pANCA, ANA, anti-cardiolipin antitest

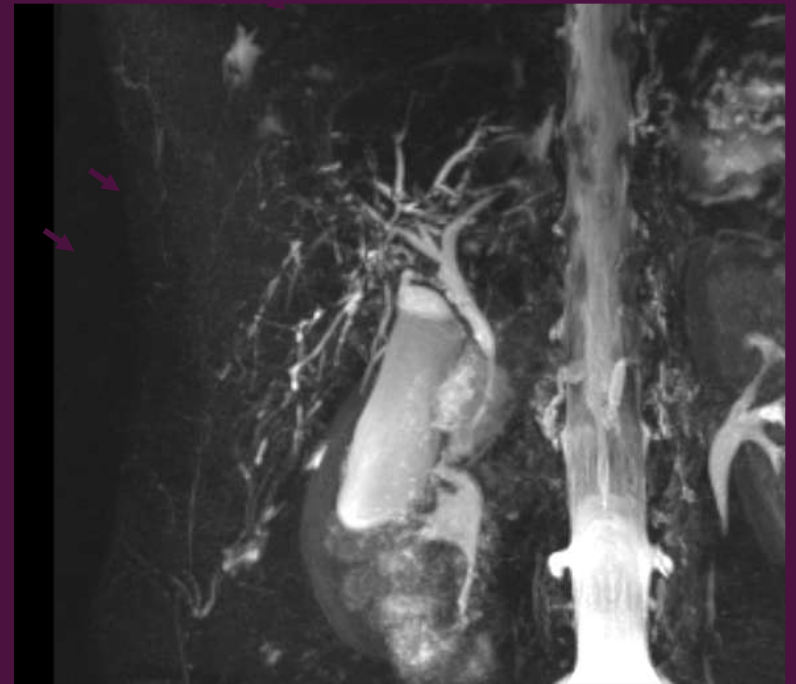
thyreo-peroxidase at, rheumatoid factor)

PSC diagnózis - képalkotók

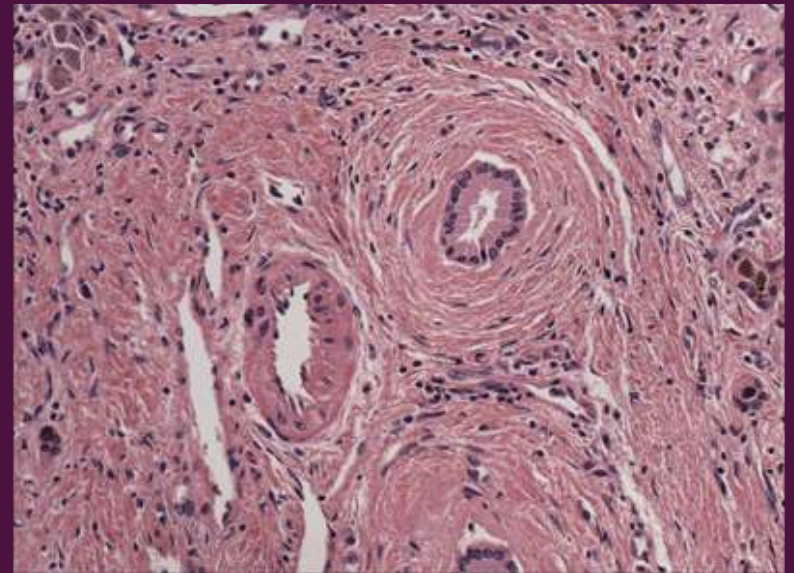
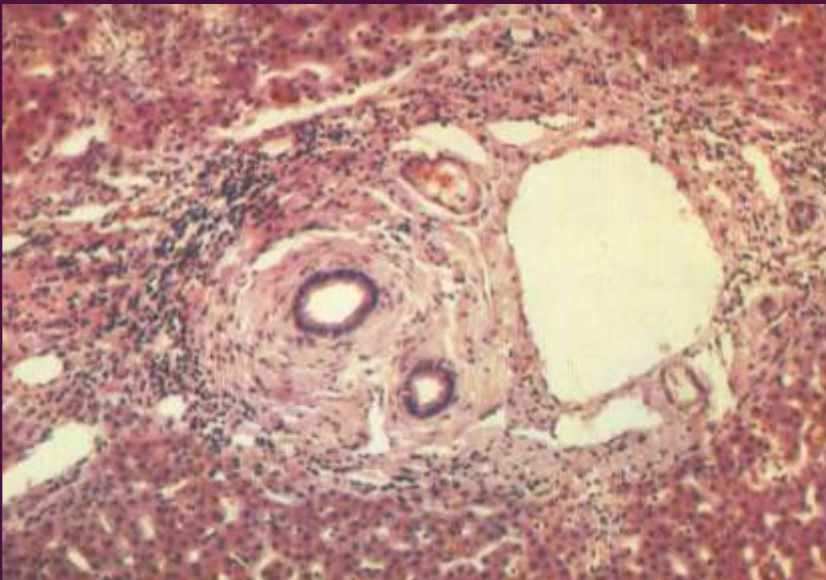

ERCP

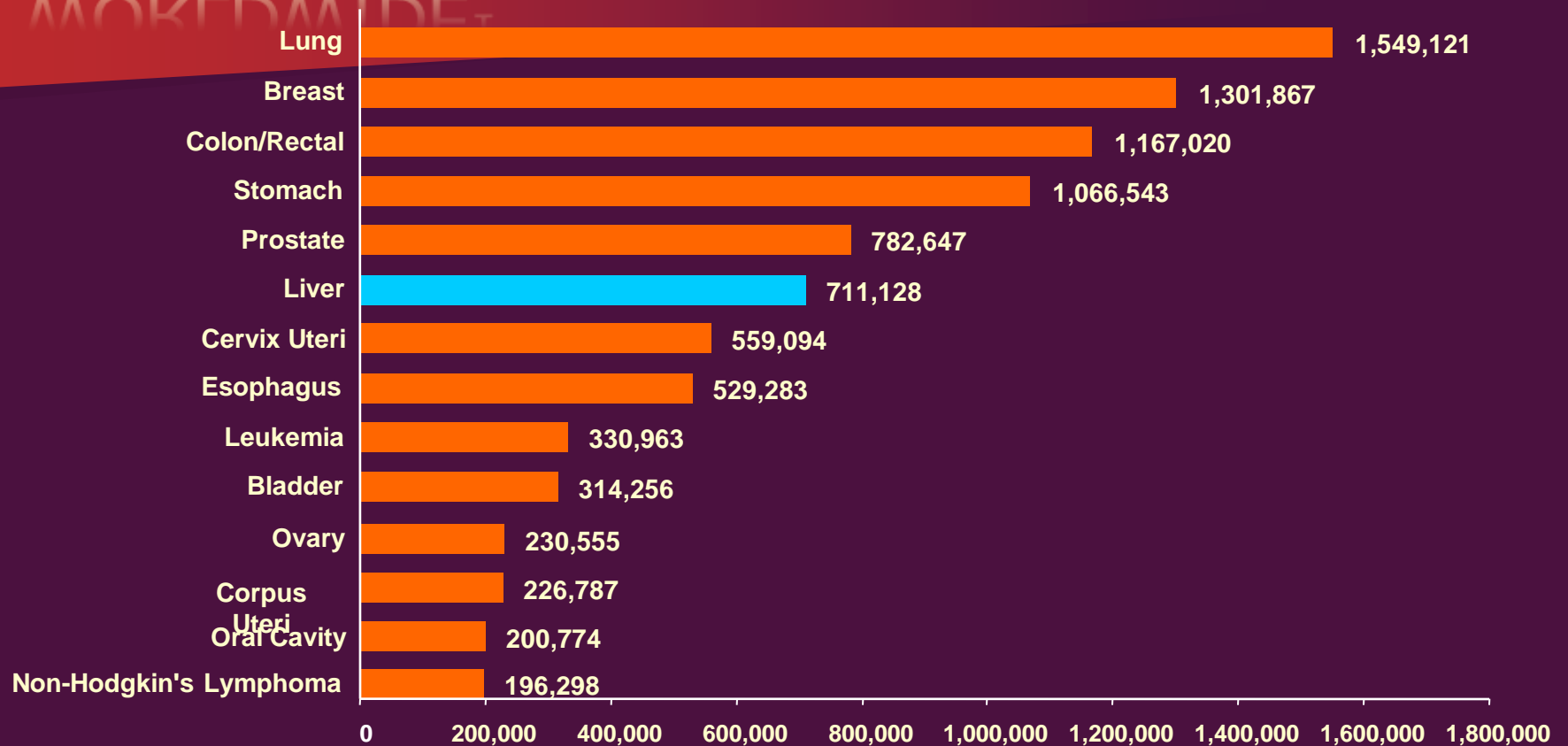
MRCP

PSC diagnózis – májbiopszia

Epeutakat „hagymalevélszerűen” kötőszöveti rostok és nagyszámú lymphocyták veszik körül

LIVER CANCER INCIDENCE: SIXTH MOST COMMON CANCER WORLDWIDE¹

HCC is the most common primary liver malignancy in adults²

1. Garcia M, et al. American Cancer Society, 2007. www.cancer.org. Accessed March 20, 2008.

2. Perz JF, et al. *J Hepatol*. 2006;45:529-538.

Elsődleges májrák

5. leggyakoribb daganat

3. leggyakoribb daganat okozta halálozás

a leggyakoribb daganatos halálok cirrhosisban
Európában

85-90% hepatocellularis carcinoma

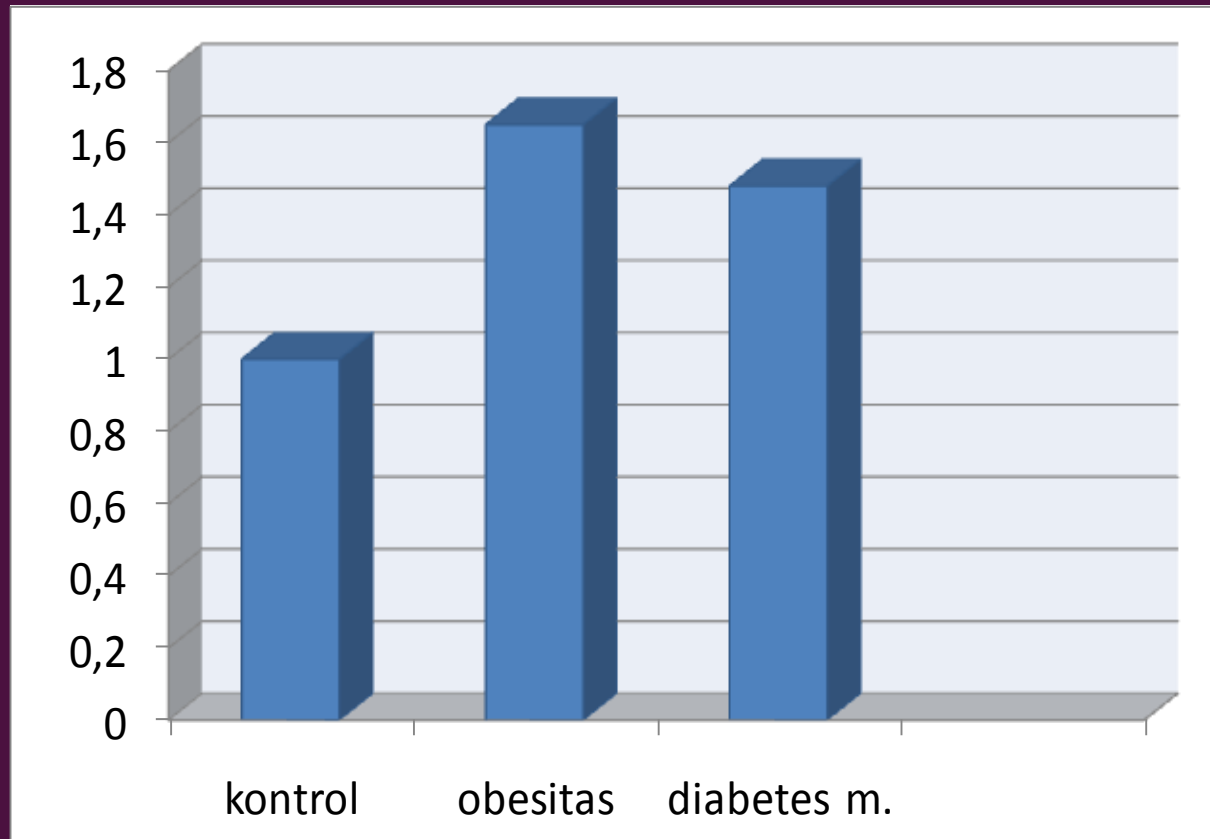
>500 000 új eset/év

incidencia: 5,5-14,9/100 000 lakos

ötéves túlélés 8,9%

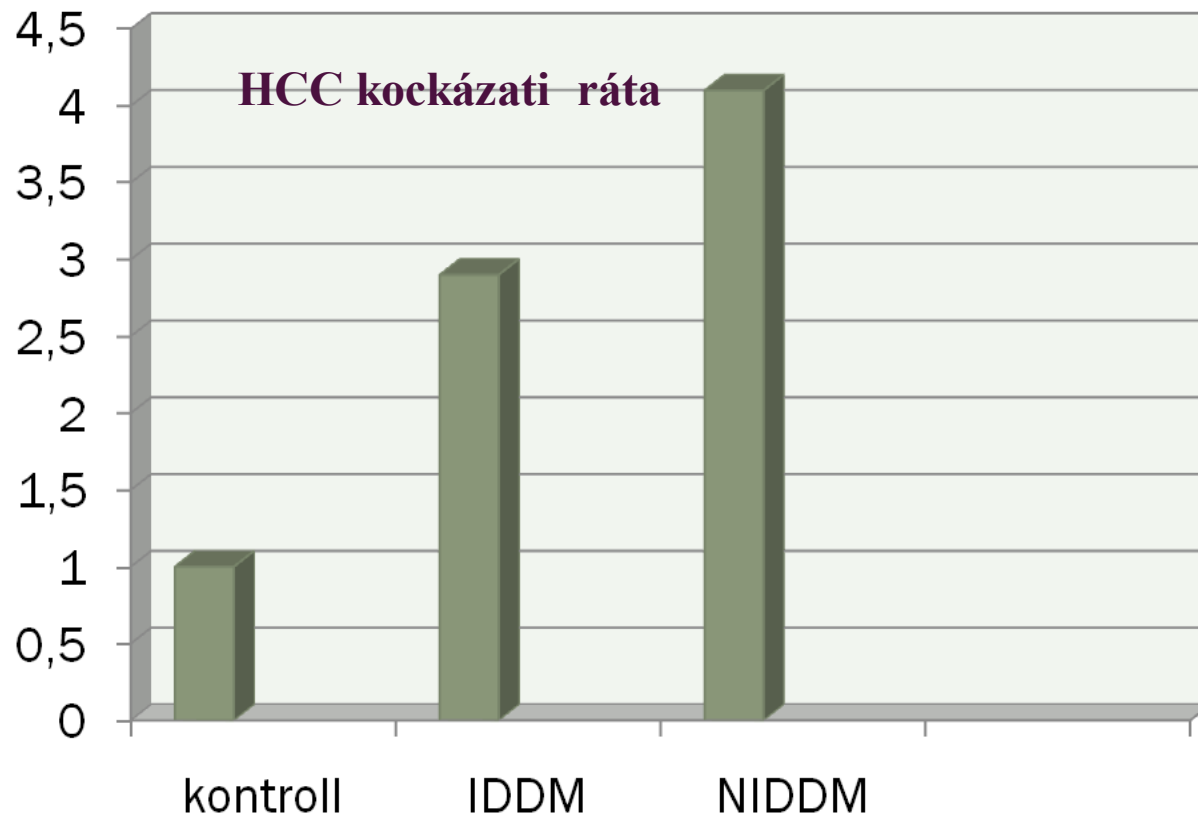
A HCC KOCKÁZATA OBESITAS ESETÉN

Kockázati ráta

Nair S.: Hepatology, 2002, 36, 150.

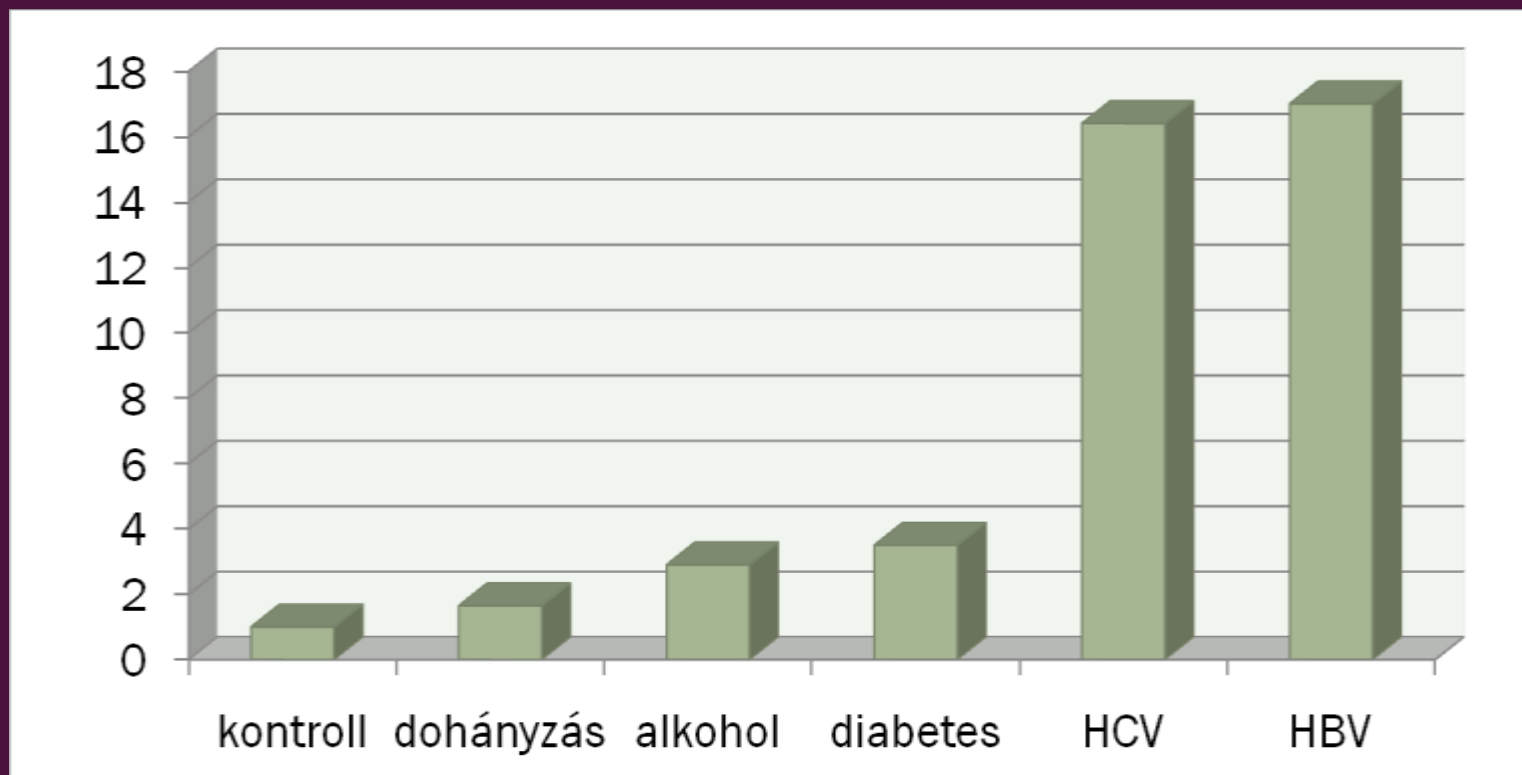
A DIABETES MELLITUS, MINT KOCKÁZATI TÉNYEZŐ A HCC KIALAKULÁSÁBAN

Hassan MM et al.: Hepatology, 2002, 36, 1213.

A HCC KOCKÁZATI RATA

HCC betegség szám: 115, Kontroll: 230

Hassan MM et al.: Hepatology, 2002, 36, 1206.

